

bógv — ikki við revolusjonerum tiltókum — ella kupproyndum — men gjøgnum ein hólígan útvíking, treytaður av føroyskum fólkalýndi, politiskum hugsjónum og ikki minst fíggjarligari orku.

Nú er komið so vítt, at okkum stendur í boði at yvirtaka ta stjórnarlígu ábyrgdina fyri ein hópin av málum, ið bæði kosta og ikki kosta hinum føroyska samfelagnum.

Teir flokkar, ið hetta ásanna, hava altíð respekterað, at teir partar hava verið um at finna fram til eina orðning, Føroyar — Danmark.

Teimum hefur eisini verið fullt út greitt, at Danir ikki seta seg imóti, at vit Føroyingar gera heilt leyst — og sigla okkara eina sjógv, ífall hitt føroyska fólki ynskir tað.

Seinasta lögtingsval prógvaði, at loysing ikki er hin føroyski fólkaíviljin.

Í sáttligari kennslu av hesum verunleika vilja 3 flokkar — socialista-, sjálvstýris- og sambandsflokkurin — á Tingi víðgera fyriliggjandi stjórnaruppskot.

Vit hava vunnið okkum eitt vítt óki har innanfyri, vit hava allar möguleikar at finna ein »balance«, ið kann skapa politiskan frið fyri Føroyingar flest.

Vit leypa ikki út í óföri, men hava høvi til at laga okkara politiska liv eftir sum umstøðurnar verða at gera seg galdandi.

LOYSING hefur enn eingin politiskur bólkur á Tingi vilja haft — allra minst fólkaflokkurin. Hesin flokkur vildi, sum kunnugt, framman undan seinasta lögtingsvali hvørki hava loysing, kuting ella kvetting.

Men hvat hann í heila tíkið vil — tað er og verður ein gáta.

Best tykist flokkurin at trivast í politiskum brotasjógv — at grópa mest møgulegt politiskt grugg upp frá botni, slóðandi um seg við eini tómari føroyskari nasjonalismu, sum verður »doserad« frá prædikustólinum og niður eftir. Tað ræður bert um at »stemma« streingirnar í samljóð við »kategoríir« av hinum føroyska lyndinum, sum í deildum ella einstakt skulu moyrkast. »Hensigten helliger Midlet«.

Hetta er jú fyrisovitt einki annað enn internasjonall praksis.

Ti ræður um fyrri henda margháttliga flokk at skapa mest møgulegt kaos — jú meira politiska forvmold fjóldin fær í eyguni — tess betri.

Vónandi er tí, at teir 3 flokkarnir á Tingi hesa ferð taka sær um reiggi — og skera ígjøgnum. Leingi nokk hefur verið skinklað til ymsar síðir.

Hesum politiska skinkli og

himpri eru fólk flest vorðin innarlíga troytt av.

Úrslitið má nú spyrjast so, at Føroyingar politisk koma at standa fullt út í mun til teirra fólkalígu, mentunarlígu og fíggjarlígu orku sum ein heilskapad tjóð.

Føroysk administratión

Við omanfyri standandi yvirskrift hefur hr. lögtingsmaður S. P. Zachariasen, í Klakksvík grein í Tingakrossi fyri 28. mai í ár. Hetta er ein sera athuga-verd grein, tí har eru framsettar slíkar hugsjónir, sum verðar eru at geva gætur og vert er at taka til eftirtekt.

Eg skal loyva mær at skoyta eitt sindur uppi og viðmerkja har, sum eg haldi, at ein lítill viðmerking kann vera hóskandi. Eitt nú har S.P.Z. sigur, at tað ræður um at gera heima í Føroyum mest møgulegt av tí, ið vit nýta í landinum, og helst skulu vit royna at gerast kappingarförir við aðrar tjóðir úti á veraldarmarknaðinum. Hetta er mál, ið framt má verða, um möguleikar annars eru tilsteðar.

Ravmagn um allar Føroyar, havnir og vegir allastaðni, har törvur er til tess, farmafor bæði smærru oyanna millum og stór at seta inn á öll verðaldarhöv má vera haft fyri eyga í sambandi við framleiðslu av slíkum, sum seljast kann ella bítast um fyri aðrar vörur.

Men alt hefur sínar barnasjúkur, og tí má landið standa aftanfyri tilíkar fyrítøkur.

Kanna vit, hvat vit nýta í Føroyum, og leggja vit handilin við tilíku vörum í fasta legu, soleiðis at tað, ið framleitt verður í landinum, skal nýtast, áðrenn nakað verður innflutt, so stímbraut idnaðarvirkini brátt soleiðis at tey verða kappingarförir.

Tá ið talan er um tilíka skipan, verður ofta mótmælt við talu um frihandil. Men Føroyingar megu læra seg at fylgja við tíðini og ikki liva í gamlari yvirtrúgv uppá nakað, sum ikki eksisterar nakrastaðni í verðini nú á dögum.

Í fyrstani, tá ið liberalisman kom fram og kravdi frihandil, trúðu eisini arbeiðarar á hesa rørslu, men brátt sóu öll, at ordini, sum sögd og skrivað vórðu, ikki vóru so væl meint, sum tey ljóðaðu vakurt. Tað frælsið, sum liberalisman prædikaði um, var einans frælsi fyri ríkmenn, sum eiga stór virkir, og sum vildu hava frælsi at kvala öll tey smáu virkini. Eins og trustar og kartel fingur rætt til at troðka allar konkurantar til viks og fáa teir av fótunum. Harmuligt er tí, at vit

Vegna motorskaða siglir TERNAN ikki fyríbils

Nýggj ferðætlan fyri SMIRIL verður kunngjørd seinri

Administrator

LESIBÓK III

— 325 blaðsíður —

er útkomin og fæst í bókabúðunum

Prísur: kr. 5,50

av og á kunna siggja, hvussu blóð her á landi skriva um liberalismu, sum nakað, ið vit Føroyingar kunna takka fyri frælsi. Jú, vit fáa altíð frælsi til at doyggja í hungri. Tað frælsið kostar púra einki. Men skal ein so lítill tjóð sum okkara hugsa um nakað liv, so megu vit öll, hvørt kykt her á landi, fylkjast öxl við öxl og lyfta í felag, ganga saman í felag — í eitt landsfelag, sum selir tað, ið seljast skal, og keypir tað, ið keypast skal. Hetta skal ikki vera nakar monopolur, men einans ein regulator, sum skal mótarbeida monopolkapitalinum, sum allastaðni er úti eftir at kvala tann minni menta. Monopolkapitalistarnir forskrekkja altíð onnur við ordinum monopol; tí teir vilja sjálvir hava einarætt til at danna Monopolir, trust ella kartel og tilíkt, og teir ynska, at fjóldin skal standa spjadd, tí tá er lættari at kúga hana.

Latíð ikki peningin óneyðuga fara út av landi okkara fyri vörur, sum framleiddast kunnu í Føroyum.

Onkur vil halda, at tað stríður móti socialismi at gera verndargarð um virkir; tí vörurnar eru biligari við frikapping. Men er tað nú soleiðis? Nei, tvørturímóti. Fyri tað fyrsta er so, at virkir skapa arbeiði og harvið avloysa arbeiðsloysi. Eiga arbeiðarar sjálvir hesi virkir, so hava teir eisini rætt til ágóðan, og verður ágóðin stórri enn tann, ið nýttur skal verða til virkisóking og tilíkt, so kann ágóðin nýtast til at lækka vöruprísirnar við, og endin verður so tann, at vit fáa bæði meira arbeiði í landinum og samstundis lægri vöruprísir.

Tíverri eiga vit ov fáar menn, sum kanna víðurskiptini við marxistiskum t. v. s. samfelagsligum eygum ella lat meg siga við heildarinnar frama fyri eyga. Flestir spyrja bert, hvat ið kann geva tantieme, stórar rentur og tilíkt til peningamatadorarnar, og hvat ið ikki tekur bitan úr munnunum á miljónerunum. Tí batar tað lítið í Føroyum at seta nevndir niður. Latum okkum heldur fáa menn aðrastaðni frá ella menn, sum verið hava aðrastaðni, og sum fylgja við, hvussu menn skipa víðurskiptini eftir plánökonomiskum lagi. Vit hava t. d. menn, sum kanna fossamegina, og hvussu hon skal nýtast til ljós og hita. Hesir somu menn eiga eisini at leggja plánin víðari út, gera rammurnar soleiðis, at tær eisini umfata idnað. Vita teir ikki skil á tilíku, megu aðrir menn fáast aftrat teim nú, meðan ravmagnsverkini verða bygd, og plánur fyri tey verður lagdur, soleiðis at alt kann koma í lag í senn.

Hr. S. P. Z. nevni Tinganes. Ja, hetta fingur Føroyingar til ogn við tí fyrsta marxistiska tiltaki, sum tingið tók, nevniliga ein landstrygging sum kapitalistar enn royna at konkurrera út.

Hvat hövdu vit ikki kunnað útítt, um vit fingur ein landsbanka og mangt annað, sum kundi givið pening til tingið? Latum okkum altíð hugsa um okkara søguliga Tinganes. Latum tað vera tann frælsisneistin, sum elvir okkum til at ganga marxistisku leiðina fullt og heilt, so skal ikki bert Tinganes, men öll onnur føroysk stöð, sum nú eru á útlendskum hondum, brátt gerast Føroyalands ogn. Tá ráða Føroyingar í Føroyum. Skulu hesi orð um, at Føroyingar